

- b) Neem dan een individuele denkpauze om te reflecteren op de volgende vraag:
Aan welke voorwaarden ken je meer gewicht toe en waarom?
- c) Wissel daarna de reflecties uit in de groep. Neem de tijd om op elkaar te reageren en vragen te stellen. Wat valt op?

1.5.5 In de praktijk: Sonja wordt bedreigd

In 2017-2018 vonden meerdere filosofische gesprekken bij woningcorporaties plaats. Enkele verhalen, die tijdens het gesprek door een deelnemer werd verteld, waren de inspiratiebron voor dit praktijkvoorbeeld. Geheel verzonnen, maar niet geheel onrealistisch. Het is een voorbeeld hoe je de wending naar het filosofisch *Concretiseren* kan maken door aandacht te schenken aan hoera- en helaaswoorden.

Tijdens de lunchpauze schuif je aan bij je collega's. Na een paar minuten komt collega Sonja van de incassoafdeling erbij zitten. Ze ziet zo bleek als een doek en trilt als een rietje. Bezorgd vraagt je collega Hendrik wat er aan de hand is.

Met een benepen stemmetje vertelt ze dat ze net nog in gesprek was met een huurder. Hij had recent een dwangbevel ontvangen voor achterstallige huur en kwam telefonisch verhaal halen. Tijdens het gesprek werd hij bozer en bozer: het liep zo uit de hand dat hij haar had bedreigd. Dan laat ze met een brok in de keel een pauze vallen.

Je collega's omringen haar meteen met opbeurende woorden. Ria slaat een arm om haar heen. Gezamenlijk bedenken ze een plan de campagne; de casemanager moet meteen op de hoogte gebracht worden en misschien is het ook wel handig om aangifte bij de politie te doen. Sonja knikt bevestigend, haar trillende onderlip komt wat tot rust. Dan valt het Hendrik op dat jij nog niets hebt gezegd en kijkt je met vragende blik aan: 'Dit kan toch echt niet door de beugel, toch?'

Er lijkt geen twijfel over mogelijk. Sonja is iets overkomen dat ze labelt met een 'helaas' woord. Je collega's reageren zeer empathisch, je medeleven tonen is toch het eerste wat je op zo'n moment staat te doen. Als een collega wordt bedreigd, dan steun je elkaar, je neemt het voor elkaar op. Voordat je antwoord geeft op Hendriks vraag, laat je in gedachten de revue passeren wat Sonja letterlijk heeft gezegd. Je maakt een onderscheid tussen de feitelijke en normatieve dimensie van het helaas-woord 'bedreigen'. Het moge duidelijk zijn dat je collega's als één blok gevallen zijn voor de normatieve dimensie. Maar hoe zit het eigenlijk met de feitelijke dimensie van bedreigen? Weet je eigenlijk wel of Sonja echt bedreigd